

Opasraportti

HuTK - Saamen kielen tulkkaus 2007-2009 (2007 - 2009)

SAAMEN KIELEN TULKKAUS

Saamen kielen tulkkauksessa on mahdollista suorittaa perusopinnot (25 op). Tulkkauksen perusopinnoista voi opiskella täysin itsenäisenä sivuainekokonaisuutena tai esimerkiksi saamen kielen tai saamelaisen kulttuurin opintojen sivuaineena. Oppiaine tarjoaa sellaisia taitoja ja valmiuksia, joita saamen kielen tulkit tarvitsevat käytännön tulkkaustehtävissä.

Opinto-oikeus ja opintojen aloittaminen

Tulkkipäätöksen pääsemisen ehtona on, että opiskelijan äidinkieli on pohjoissaame tai hänellä on muuten äidinkieltä vastaava kielitaito. Sisään pääsykokeessa opiskelijaksi hyväksyttävän on osoitettava pohjoissaamen ja suomen sujuva suullinen taito.

Hakijalta ei edellytetä aiempia saamen kielen opintoja. Opetus annetaan periodiopetuksena Inarissa ja se kestää syys- ja keuhälukukauden.

Giellagas-instituutti järjestää opetuksen yhteistyössä Saamelaisalueen koulutuskeskuksen (SAKK) kanssa.

Opintoneuvonta

Opintoneuvontaa antavat instituutin saamen kielen lehtorit ja amanuenssi.

Sijoittuminen työelämään

Kaikki tulkkauksen perusopinnot suorittaneet ovat sijoittuneet työelämään hyvin. Saamen kielilaki antaa mahdollisuuden saamenkielisille asiakkaille omakieliseen palveluun asioidessaan esim. viranomaisissa tai sairaalassa ja näin saame kielen tulkeille on kysyntää.

Oppiainekohtaisia käytännön ohjeita

Saamen kielen tulkkauksen opintokokonaisuus on suunniteltu sellaiseksi, että siihen osallistuminen ja sen menestyksellinen suorittaminen ei edellytä aikaisempia saamen kielen teoreettisia opintoja.

Oppiaineessa voi suorittaa perusopinnot. Jos opiskelijalla ei ole aikaisempia saamen kielen opintoja, hän suorittaa perusopinnot Saamen kielen peruskurssin 5 op. Erikoisalan sanasto 5 op on tällöin valinnainen saamen kielen peruskurssin suorittaneille. Jos opiskelija on jo aikaisemmin suorittanut saamen kielen opintoja ja hänellä on todistus niistä, hän suorittaa Erikoisalan sanasto 5 op osana perusopinnoista.

OPINTOJAKSOT

- 683200P Saamen kielen peruskurssi
- 683201P Saamen ja suomen vertaileva kurssi
- 683202P Johdatus tulkkaukseen
- 683203P Tulkkausharjoitukset I
- 683204P Tulkkausharjoitukset II
- 683205P Erikoisalan sanasto

Tutkintorakenteisiin kuulumattomat opintokokonaisuudet ja -jaksot

683205P: Erikoisalan sanasto, 5 op
 683202P: Johdatus tulkkaukseen, 5 op
 683201P: Saamen ja suomen vertaileva kurssi, 5 op
 683200P: Saamen kielen peruskurssi, 5 op
 683203P: Tulkkauharjoitukset I, 5 op
 683204P: Tulkkauharjoitukset II, 5 op

Opintojaksojen kuvaukset

Tutkintorakenteisiin kuulumattomien opintokokonaisuuksien ja -jaksojen kuvaukset

683205P: Erikoisalan sanasto, 5 op

Voimassaolo: - 31.07.2012

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opinto-kohteen kielet: suomi

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Pohjoissaame.

Oahpahusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

1. vuosi.

Áigi: 1. jahki.

Osaamistavoitteet:

Opiskelija syventyy jonkin erikoisalan sanastoon (esim. lain tai terveydenhuollon sanasto).

Ulbmil: #iek#ut man nu erenoamášsuorggi sátnerádjui (omd. lága dahje dearvvašvuo#a suorggi sánádat).

Sisältö:

Sanastonlaadinta, terminologia, käsité, käsitéjärjestelmä, määritelmä, termi ja terminografia.

Sisdoallu: Sátnelisttu #állin, terminologijja, doaba, doabaortnet, meroštallan, tearbma ja terminografia.

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset.

Ollašuhhtin: Logaldagat ja hárbjehusat.

Oppimateriaali:

Oahppomateriála: Sanastotyön käsikirja 1988.

Kurssikirjojen saatavuuden voi tarkastaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Sanastotyö ja essee.

#a#ahanvuogit: Sátnelisttu #állin ja essea.

Arviointiasteikko:

0#5.

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

Lehtori.

Vástuolmmoš: Lektor.

Lisätiedot:

Valinnainen saamen kielen peruskurssin suorittaneille.
Lassiedie#ut: Valljakursa sámegeiela vuo##okurssa #a#aheaddjiide.

683202P: Johdatus tulkkaukseen, 5 op

Voimassaolo: - 31.07.2012

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen oppimateriaali:

Saresvuo, Johanna , Tulkin käsikirja , 1988

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Pohjoissaame.

Oahpahusgiella: Davvisámegeiella.

Ajoitus:

1. vuosi.

Áigi: 1. jahki.

Osaamistavoitteet:

Perehdyttää tulkkauksen peruseikkoihin.

Ulbmil: #iek#ut dulkoma vuo##oáššiide.

Sisältö:

Tulkkausprosessin eri vaiheet, tulkin ominaisuudet, tulkkaamisen teoriat ja tulkkaamistekniikka.

Sisdoallu: Dulkonprosessassa muttut, dulkka iešvuo#at, dulkoma teorijjat ja dulkonteknihkka.

Toteutustavat:

Luennot, harjoitukset ja omatoimista perehtymistä kirjallisuuteen.

Ollašuhhtin: Logaldagat, hárjehusat ja iešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.

Oppimateriaali:

Oahppomateriaála: Johanna Saresvuo 1988: Tulkin käsikirja.

Kurssikirjojen saatavuuden voi tarkastaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotentti tai essee.

#a#ahanvuogit: Logaldattente dahje essea.

Arviointiasteikko:

0#5.

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

Lehtori.

Vástuolmmoš: Lektor.

683201P: Saamen ja suomen vertaileva kurssi, 5 op

Voimassaolo: - 31.07.2012

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen oppimateriaali:

Nickel, Klaus Peter , Samisk grammatikk , 1994

Sammallahti, Pekka , Láidehus sámegeiela cealkkaoahpa dutkamii , 2005

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Pohjoissaame.

Oahpahusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

ajoitus: 1. vuosi.

Áigi: 1. jahki.

Osaamistavoitteet:

Perehtyä ja oppia tuntemaan pohjoissaamen alueen kielellistä tilannetta ja kyky analysoida suomen kielen vaikutusta pohjoissaameen.

Ulbmil: #iek#ut ja oahppat dovdat davvisámegiela gielalaš dili ja bastit analyseret suomagiela váikkuhusa sámegillii.

Sisältö:

Erilaisten tekstien lukemista, kirjoittamista, kommentointia, analysointia, huoltoa, perehtymistä alan oppaisiin ja kirjallisuuteen ja kielenhuollon harjoitustyön laatimista.

Sisdoallu: lešgu#etlágan teavsttaid lohkan, #állin, kommenteren, analyseren, giellagáhtten, #iek#un suorggi rávagirjiide ja girjjálašvuhtii ja giellagáhttema hárjehusbarggu #állin.

Toteutustavat:

Luennot, harjoitukset ja omatoimista perehtymistä kirjallisuuteen.

Ollašuhhtin: Logaldagat, hárjehusat ja iešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.

Oppimateriaali:

Oahppomateriaála: #állinrávvagat: <http://www.sami.uit.no/aigecala/callinravvagat.html>; Nickel, Klaus Peter (1990) 1994: Samisk grammatikk; Sammallahti, Pekka 2005: Láidehus sámegiela cealkkaoahpa dutkamii.

Kurssikirjojen saatavuuden voi tarkastaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Harjoitustyöt ja essee.

#a#ahanvuogit: Hárjehusbarggut ja essea.

Arviointiasteikko:

0#5.

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

Lehtori.

Vástuolmmoš: Lektor.

683200P: Saamen kielen peruskurssi, 5 op

Voimassaolo: - 31.07.2012

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen oppimateriaali:

Nickel, Klaus Peter , Samisk grammatikk , 1990

Lisätiedot: s. 7-216.

Sammallahti, Pekka , Láidehus sámegiela cealkkaoahpa dutkamii , 2005

Lisätiedot: s. 201-246.

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Pohjoissaame.

Oahpahusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

1. vuosi.

Áigi: 1. jahki.

Osaamistavoitteet:

Perehdyttää pohjoissaamen kirjallisen käytön perusasioihin kirjoittamisesta keskeisiin kielioppiseikkoihin.

Ulbmil: #iek#udit davvisámegiela #állima vuo##oáššiide ja giellaohppii.

Sisältö:

Saamen kielen oikeinkirjoitusharjoituksia, kirjallisten tuotosten analysointia ja kommentointia ja itsenäistä perehtymistä saamen kielen kielioppiin.

Sisdoallu: Sámegiela riektá#állinhárjehusat, #állosiid analyseren ja kommenteren ja iešrá#álaš oahpásmuvvan sámegiela giellaohppi.

Toteutustavat:

Luennot, harjoitukset ja omatoimista perehtymistä kirjallisuuteen.

Ollašuhttin: Logaldagat, hárjehusat ja iešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.

Oppimateriaali:

Oahppomateriaála: Nickel, Klaus Peter 1990: Samisk grammatikk s. 7–216; Sammallahti, Pekka 2005: Láidehus sámegiela cealkkaoahpa dutkamii s. 201–246.

Kurssikirjojen saatavuuden voi tarkastaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Harjoitustyöt.

#a#ahanvuogit: Hárjehusbarggut.

Arviointiasteikko:

0#5.

Árvvoštallan: 0#5

Vastuuhenkilö:

Lehtori.

Vástuolmmoš: Lektor.

Lisätiedot:

Pakollinen jos ei aikaisempia saamen kielen opintoja.

Lassedi#ut: Bákkolaš, jos eai ovddit sámegiela oahput.

683203P: Tulkkausharjoitukset I, 5 op

Voimassaolo: - 31.07.2012

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Pohjoissaame.

Oahpahusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

1. vuosi.

Áigi: 1. jahki.

Osaamistavoitteet:

Perehdyttää tulkkauksessa tarpeellisiin teknisiin välineisiin ja niiden käyttöön sekä harjaannuttaa tulkkaamaan konsekutiivi- ja simultaanitulkkaustilanteissa saamesta suomeen.

Ulbmil: #iek#ut dulkomis dárbbášlaš teknihkalaš rustegiidda ja daid geavaheapmái ja hárjánit dulkot konsekutiiva- ja simultánadulkondilálašvuo#ain sámegielas suomagillii.

Sisältö:

Tulkkausharjoituksia saamesta suomeen.

Sisdoallu: Dulkonhárjehusat sámegielas suomagillii.

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset.

Ollašuhttin: Logaldagat ja hárjehusat.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Tulkkausharjoitukset.

#a#ahanvuogit: Dulkonhárjehusat.

Arviointiasteikko:

0#5.

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

Lehtori.
Vastuolmmoš: Lektor.

683204P: Tulkkausharjoitukset II, 5 op

Voimassaolo: - 31.07.2012

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Pohjoissaame.

Oahpahusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

1. vuosi.

Áigi: 1. jahki.

Osaamistavoitteet:

Perehdyttää tulkkauksessa tarpeellisiin teknisiin välineisiin ja niiden käyttöön sekä harjaannuttaa tulkaamaan konsekutiivi- ja simultaanitulkkaustilanteissa suomesta saameen.

Ulbmil: #iek#ut dulkomis dárbašlaš tehnikkalaš rustegiidda ja daid geavaheapmái ja hárvánit dulkot konsekutiiva- ja simultánadulkondilálašvuo#ain suomagielas sámegillii.

Sisältö:

Tulkkausharjoituksia suomesta saameen.

Sisdoallu: Dulkonhárjehusat suomagielas sámegillii.

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset.

Ollašuhttin: Logaldagat ja hárvjehusat.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Tulkkausharjoitukset.

#a#ahanvuogit: Dulkonhárjehusat.

Arviointiasteikko:

0#5.

Árvvoštallan: 0#5

Vastuuhenkilö:

Lehtori.

Vástuolmmoš: Lektor.